

תמונת מצב המשק הישראלי

דו"ח בנק ישראל 2013

ד"ר קרנית פלוג, נגידת בנק ישראל

31 במרץ, 2014

על מה נדבר?

- נתוני המשק הישראלי
- המדיניות המוניטרית
- שוק הדיור
- היציבות הפיננסית
- המצב הפיסקאלי

המשק הישראלי, גוש האירו וה-OECD

מבט משווה 2013

OECD	גוש האירו	ישראל	
1.2	-0.4	3.3	שיעור הצמיחה*
***0.5	***-0.7	1.4	שיעור צמיחת התוצר לנפש*
2.3	1	3.1	תחזית הצמיחה לשנת 2014*
8	12	6.3	שיעור האבטלה (גילאי +15)
1.7 (ינואר 2014)	0.7 (פברואר 2014)	1.2 (פברואר 2014)	שיעור האינפלציה (ל-12 חודש)*
-0.2	2.6	2.5	העודף בחשבון השוטר**
110.3	106.4	67.4	יחס חוב-תוצר**

* שיעורי שינוי

** אחוזי תוצר

*** אומדן 2013, תחת ההנחה ששיעור גידול האוכלוסייה ב-2013 זהה ל-2012.
מקור: נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה תחזיות בנק ישראל וה-OECD.

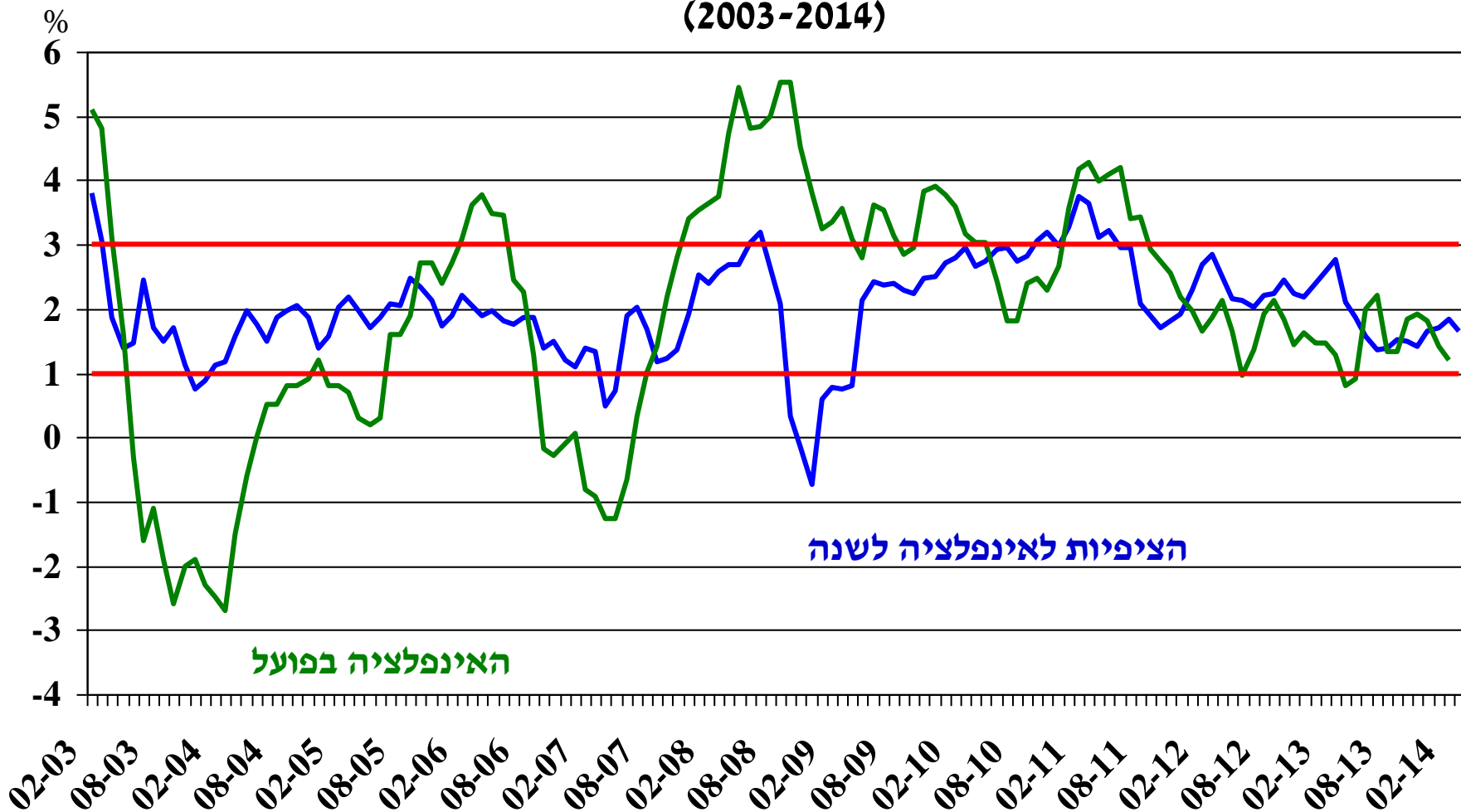
The background features a large, light blue watermark of the Bank of Israel logo. The logo consists of a central menorah with seven branches, set within a circular frame. The text "בנק ישראל" (Bank of Israel) is written in Hebrew at the top, and "BANK OF ISRAEL" is written in English at the bottom of the frame. The text is centered and rendered in a bold, dark blue font.

תמונת מצב
מדיניות מוניטרית

האינפלציה בפועל והציפיות לאינפלציה נמצאות מתחת למרכז היעד

האינפלציה בפועל* והציפיות לאינפלציה**

(2003-2014)

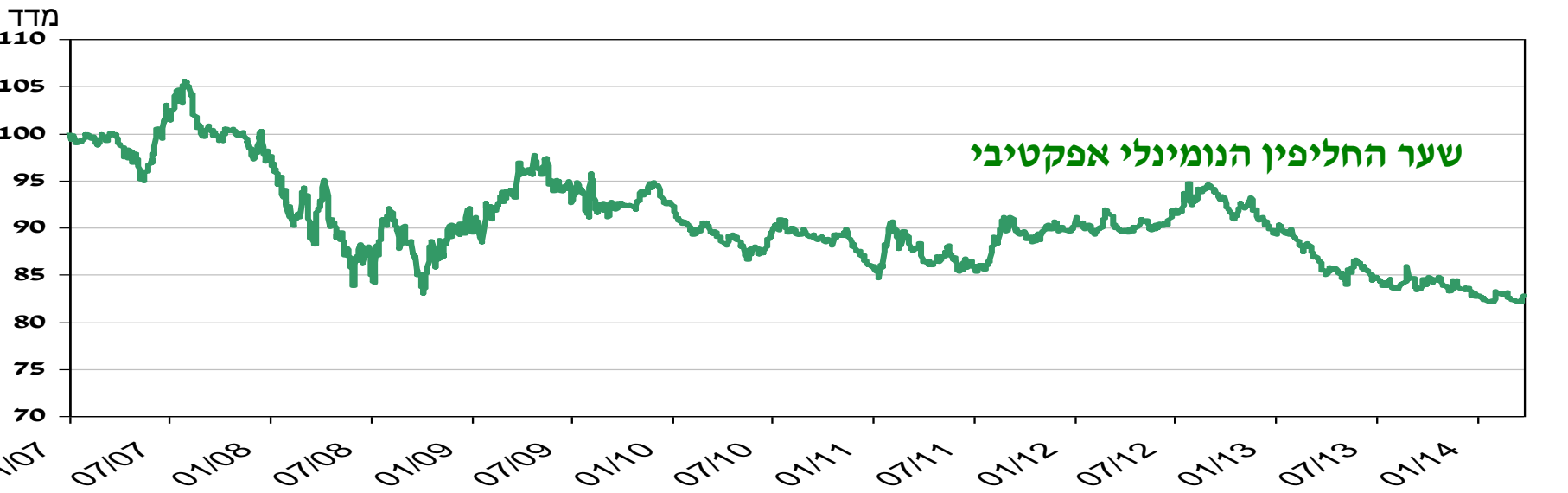

* ב-12 החודשים האחרונים.

** ל-12 חודשים, נגזרות משוק ההון.

מקור: בנק ישראל

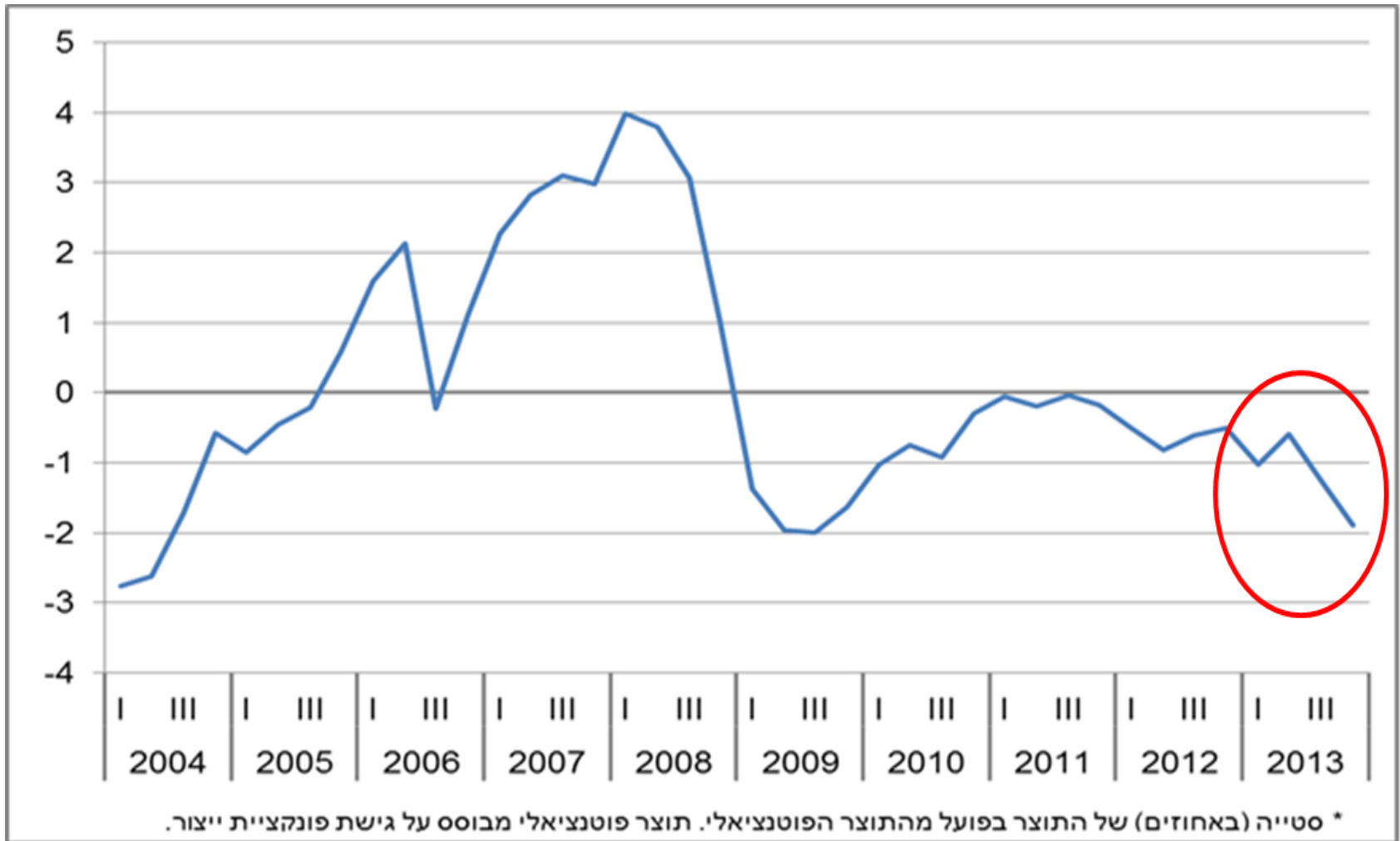
שער החליפין שקל-דולר ושער החליפין הנומינלי אפקטיבי (2007-2014)

הנתונים המוצגים בגרף "מדד לשע"ח ריאלי ע"פ שותפות סחר" הינם חודשיים לעומת גרף שער הדולר שהינו יומי.

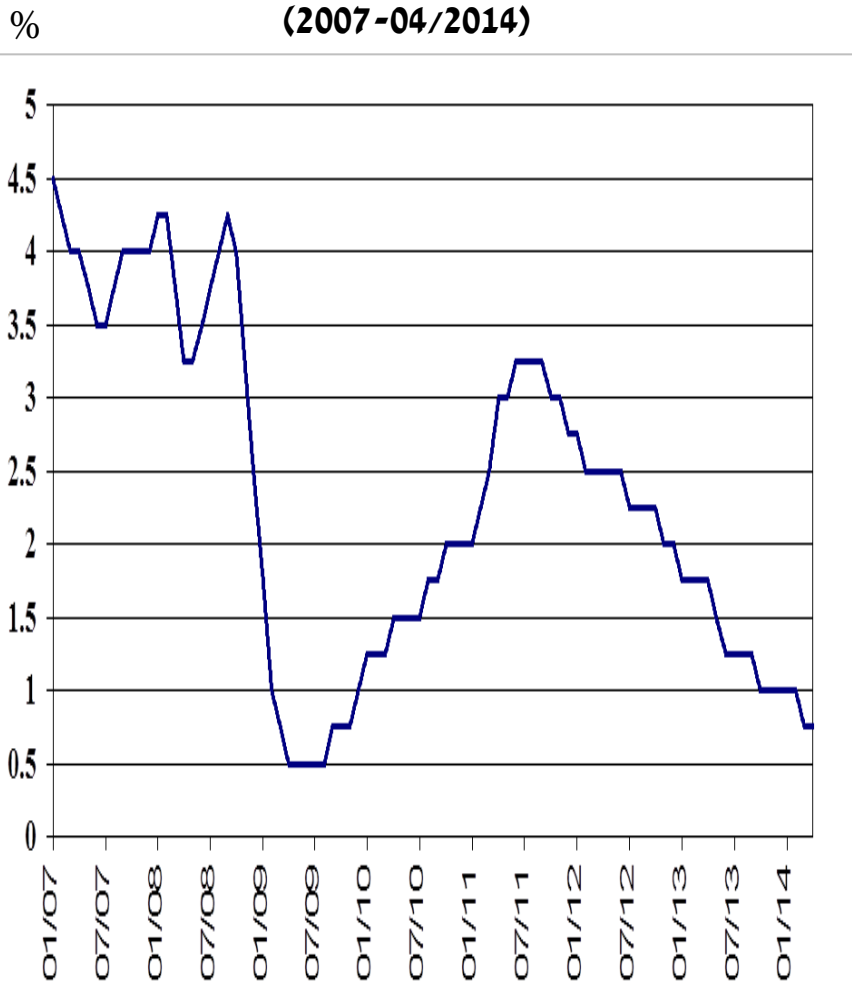
מקור: בנק ישראל ונתוני IFS.

התפתחות פער התוצר העסקי (רבעוני, 2004-2013)

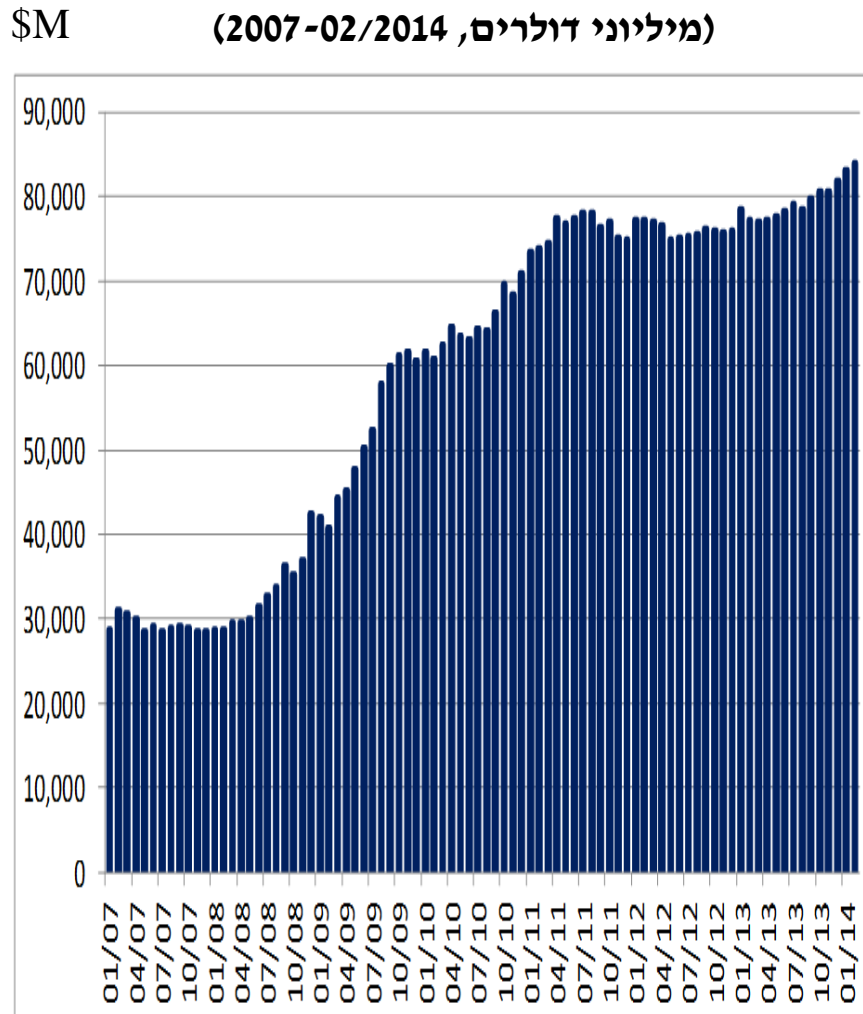

כלי המדיניות המוניטרית המרכזיים

ריבית בנק ישראל
(2007-04/2014)

יתרות מט"ח של בנק ישראל
(מיליוני דולרים, 2007-02/2014)

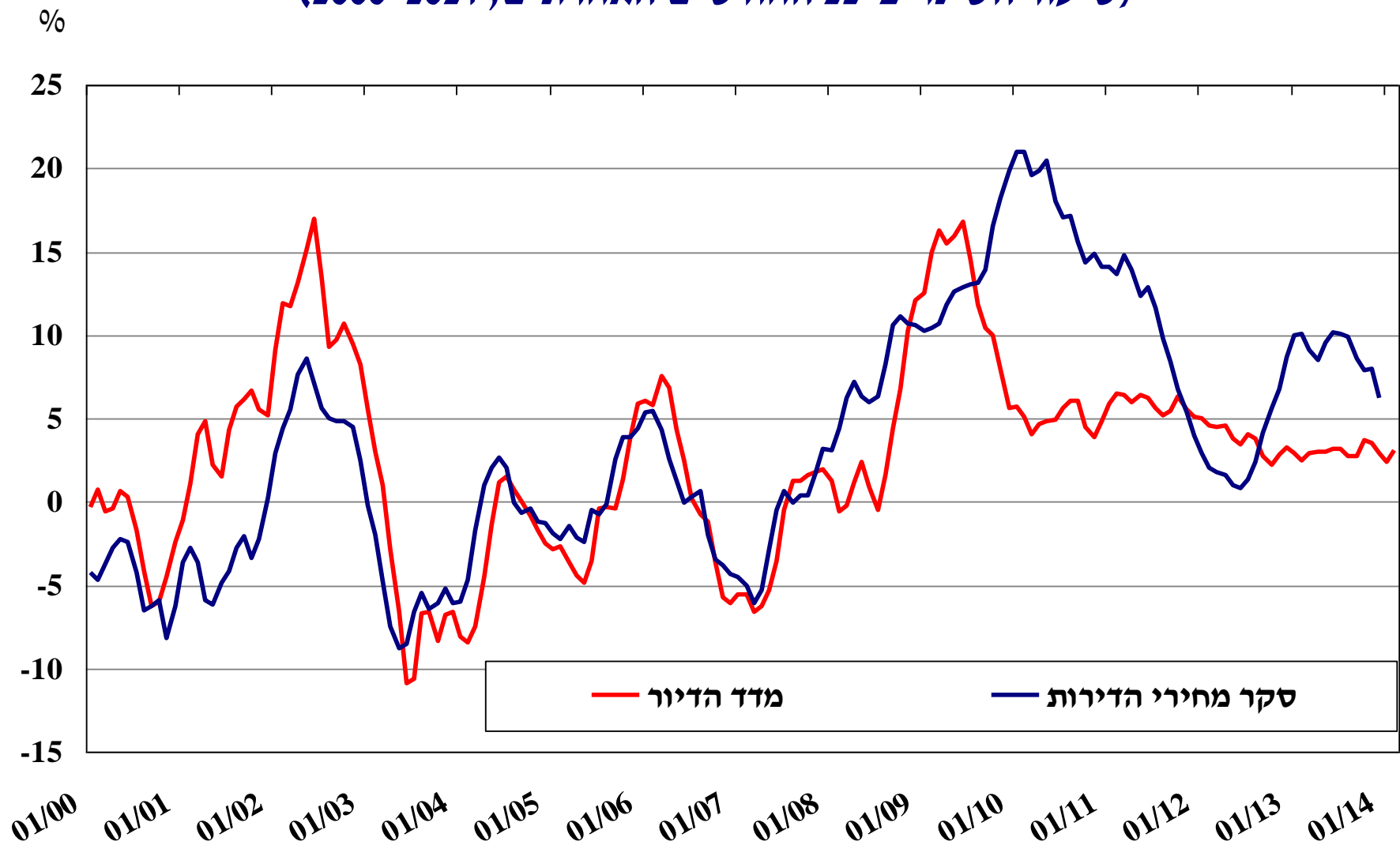

תמונת מצב

שוק הדיור

סקר מחירי הדירות ומדד הדיור

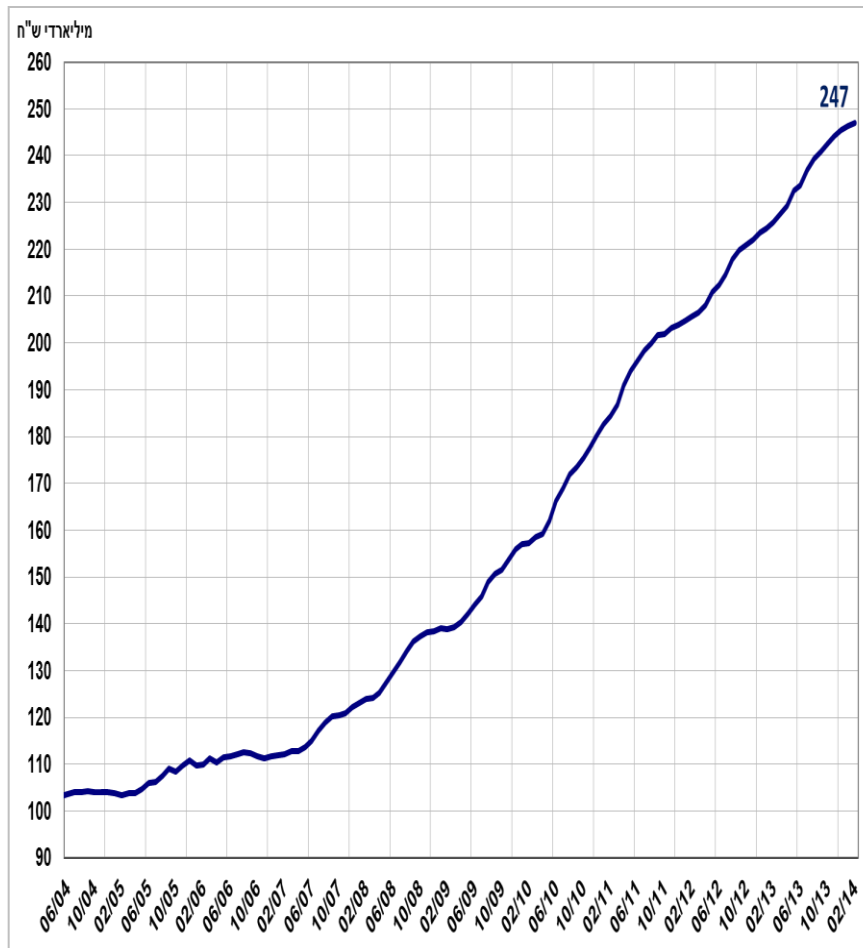
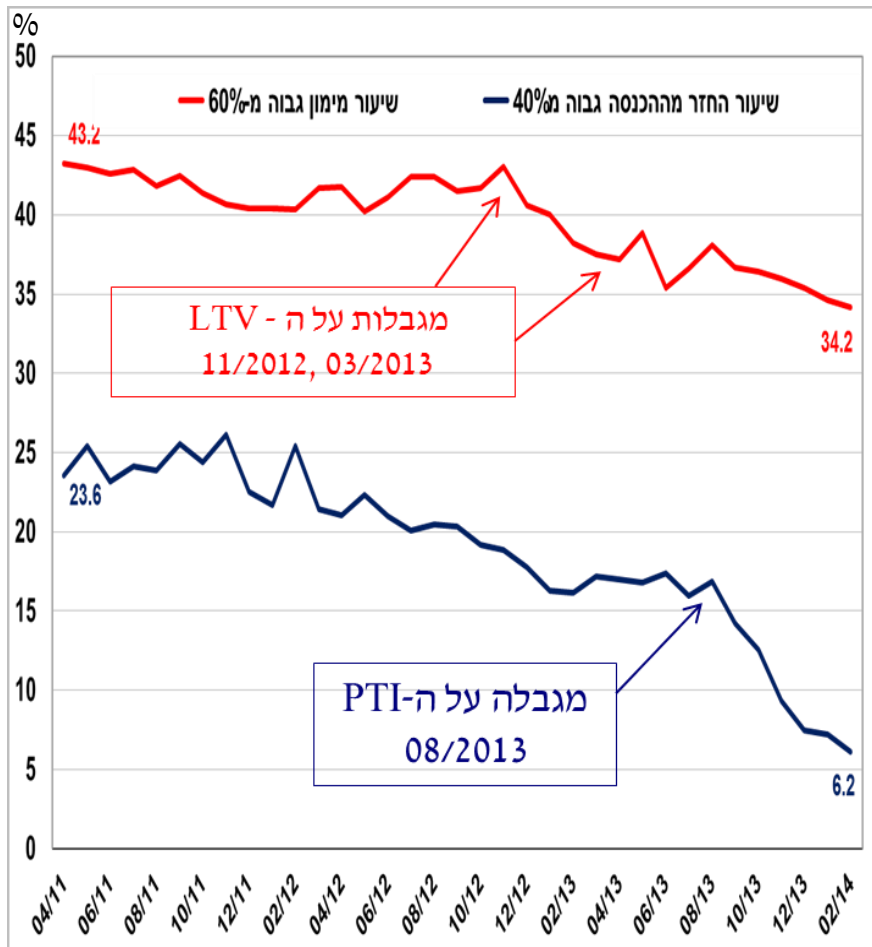
(שיעור השינוי ב-12 החודשים האחרונים, 2000-2014)

עלייה ביתרת ההלוואות לדיור לצד ירידה במאפייני הסיכון של המשכנתאות

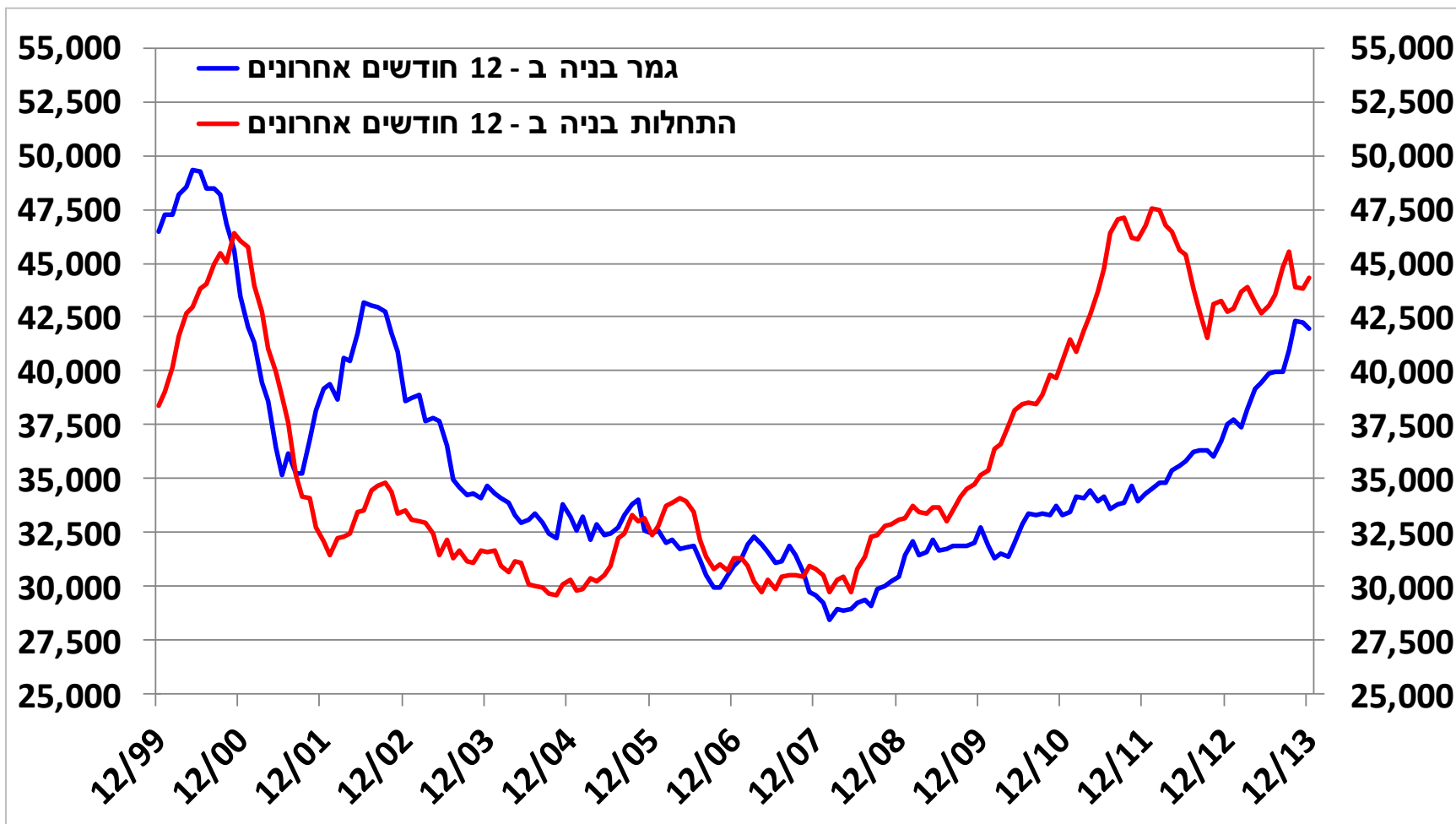
חלקם של ביצועי המשכנתאות בשיעור החזר מההכנסה גבוה מ-40% ובשיעור מימון גבוה מ-60% סך המערכת הבנקאית, 04/2011-02/2014

יתרת הלוואות למטרת מגורים
סך המערכת הבנקאית, 06/2004-02/2014

רמת הפעילות

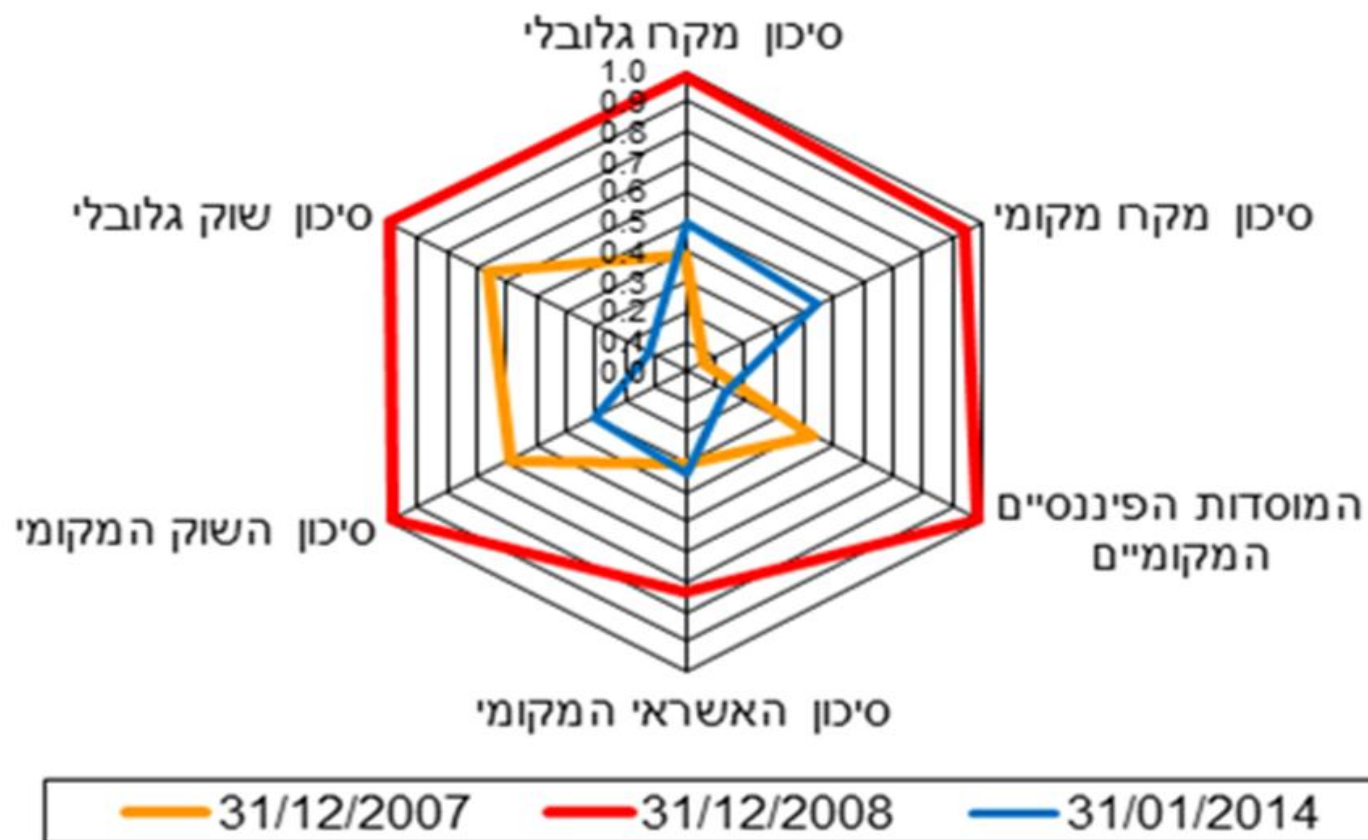
התחלות וגמר בנייה ב-12 חודשים אחרונים
(2000 - 2013)

The background features a large, faint watermark of the Bank Leumi logo, which consists of a menorah (candelabrum) with seven branches, set within a circular frame. The text 'בנק לעמ' is written in Hebrew at the top, 'BANK OF ISRAEL' in English at the bottom, and 'בנק לעמ' in Hebrew at the bottom of the frame. The logo is centered and serves as a backdrop for the main text.

תמונת מצב
היציבות הפיננסית

קיים פער בין מצב הפעילות הכלכלית לתפיסת רמות הסיכון על ידי המשקיעים

* עוצמת הסיכונים מכוילת כך שהערך של הממוצע ההיסטורי הוא 0.5

מקור: בנק ישראל

הסתכלות קדימה - הקמת ועדה בין-מוסדית ליציבות פיננסית

מטרת הוועדה:

מיסוד תיאום ושיתוף פעולה בין כלל רשויות הפיקוח הפיננסיות (המפקח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון, הממונה על מערכות תשלומים וסליקה והרשות לני"ע) והמייצבים (בנק ישראל ומשרד האוצר) במטרה **לזהות, למנוע ולהפחית** סיכונים מערכתיים.

תפקידי הוועדה:

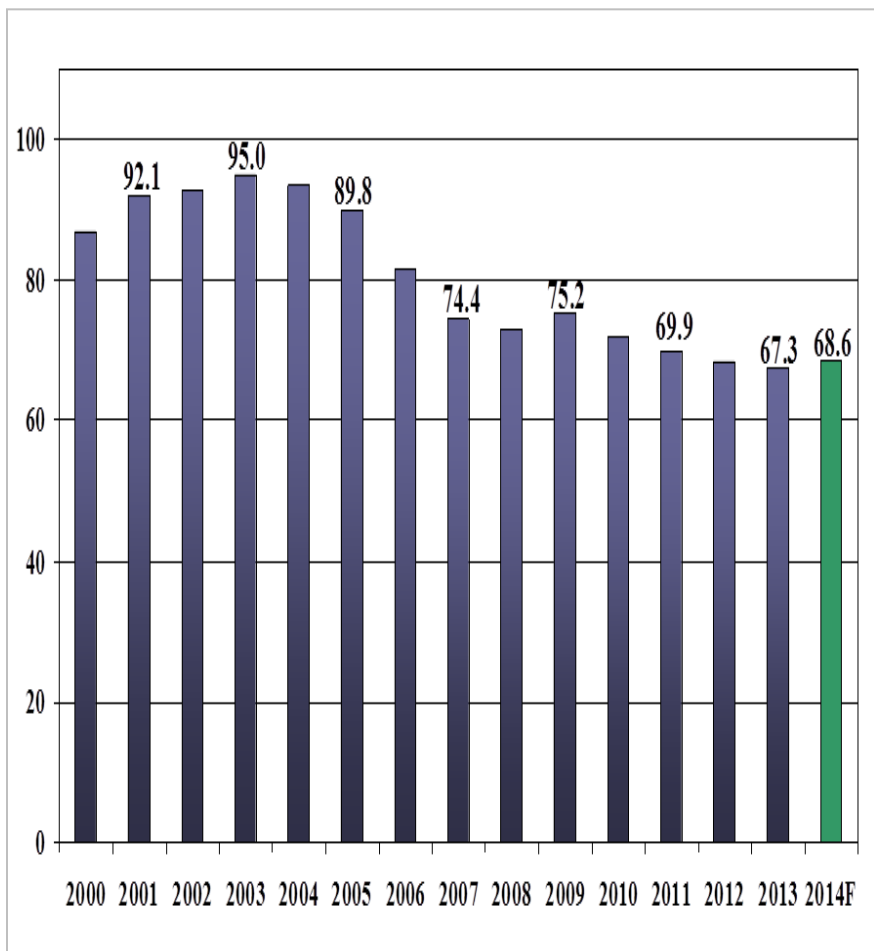
- הגדרה, ניתוח, הערכה וניטור של סיכונים מערכתיים
- בדיקת סיכונים וחיפוף במערכת הפיננסית לשם זיהוי סיכונים מערכתיים והערכתם
- קידום חילופי מידע בין רשויות הפיקוח הפיננסיות ובינן לבין המייצבים
- שיפור התיאום ושיתוף הפעולה בין רשויות הפיקוח הפיננסיות והמייצבים בניתוח, הערכה, פיתוח והפעלה של כלים ושיטות למניעה של סיכונים מערכתיים והפחתתם
- התראה כאשר סיכון מערכתי עשוי להוות סיכון מהותי
- המלצה על צעדים למניעה או להפחתה של סיכונים מערכתיים מזוהים
- מעקב אחר הפעולות שננקטו בעקבות ההתראות ואחר יישום ההמלצות ("אמץ או גלה")

תמונת מצב

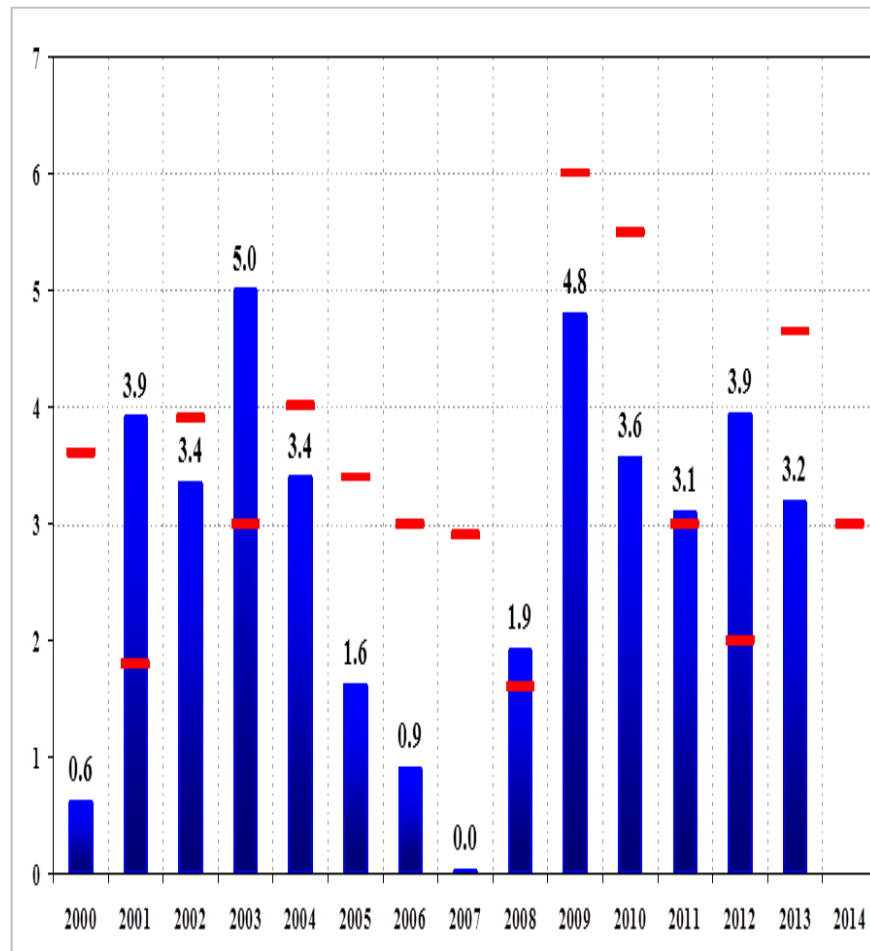
תקציבית

נכון לעכשיו, הוחזרה השליטה התקציבית

החוב הציבורי ברוטו
(אחוזי תוצר, 2000 – 2014F)

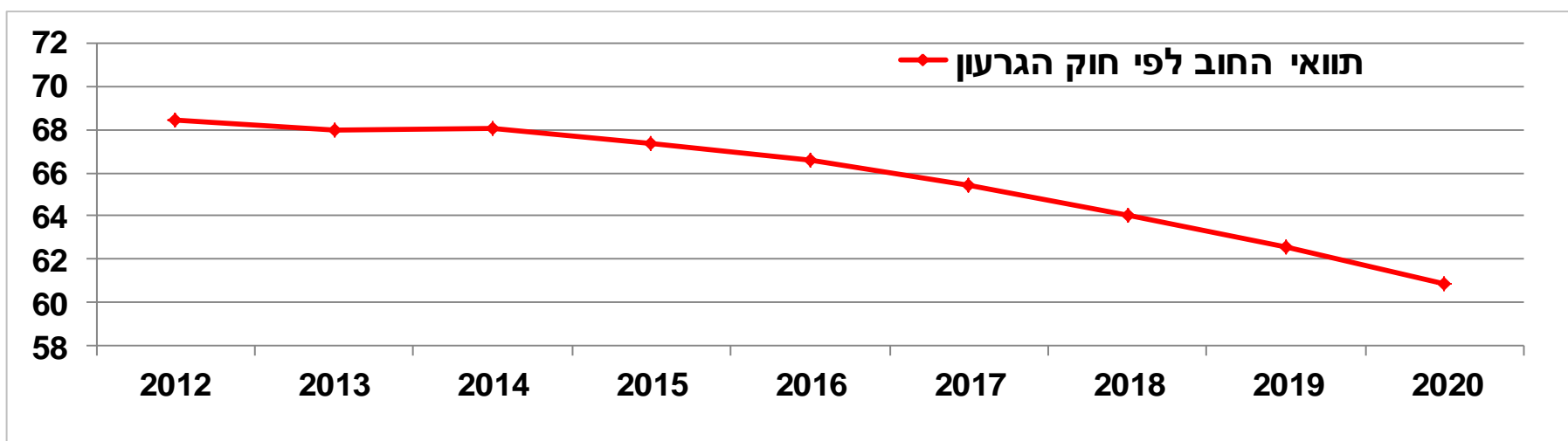
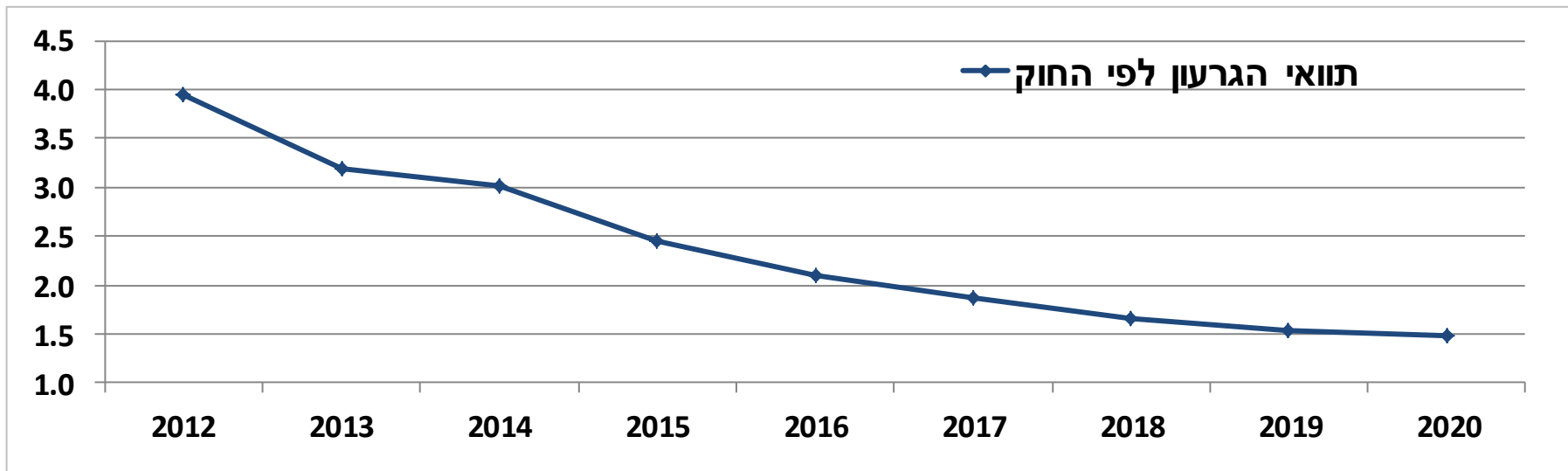

גירעון הממשלה * ותקרת הגרעון
(אחוזי תוצר, 2000-2014)

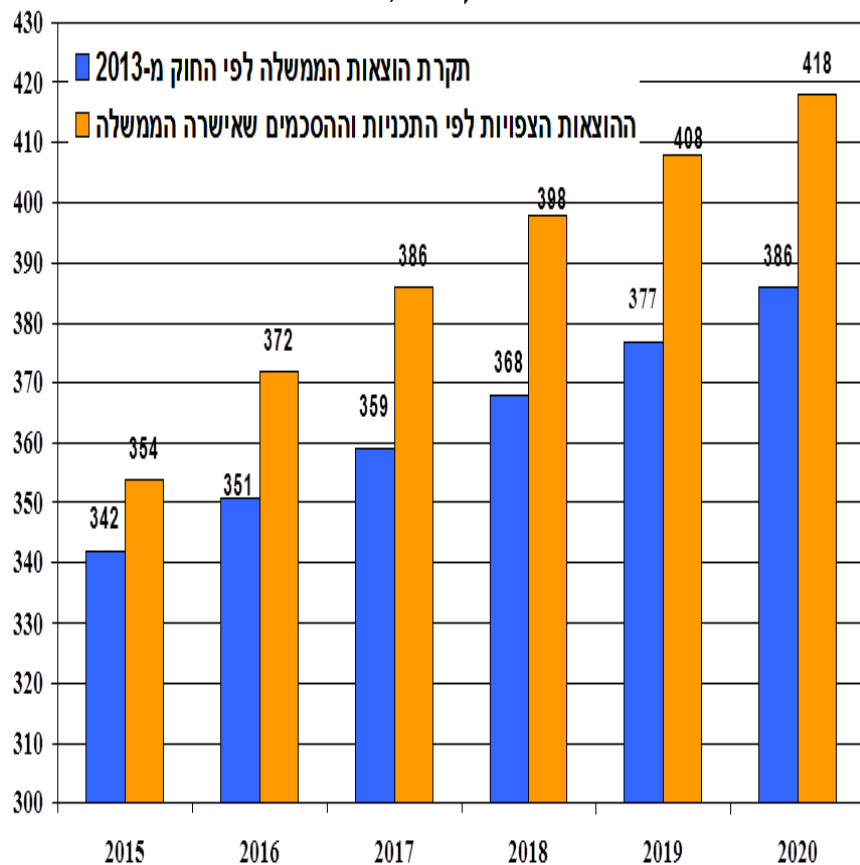
תואי החוב והגירעון

(כאחוז מהתוצר, 2012-2020)

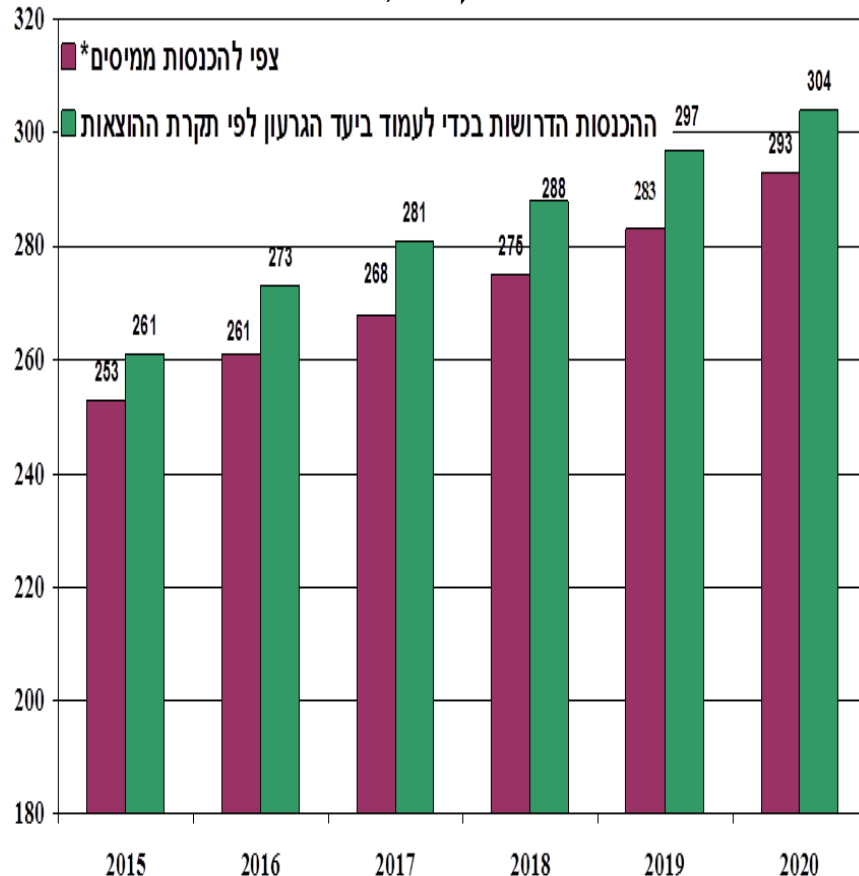

אלו התאמות נדרשות בצד ההכנסות ובצד ההוצאות על מנת לעמוד ביעדים הפיסקליים

תקרת הוצאות הממשלה לפי החוק ולפי התחייבויות הממשלה (מיליארדי שקלים, 2015-2020)

ההכנסות הצפויות ממיסים, וההכנסות הדרושות בכדי לעמוד ביעד הגירעון, בהינתן עמידה בתקרת ההוצאות* (מיליארדי שקלים, 2015-2020)

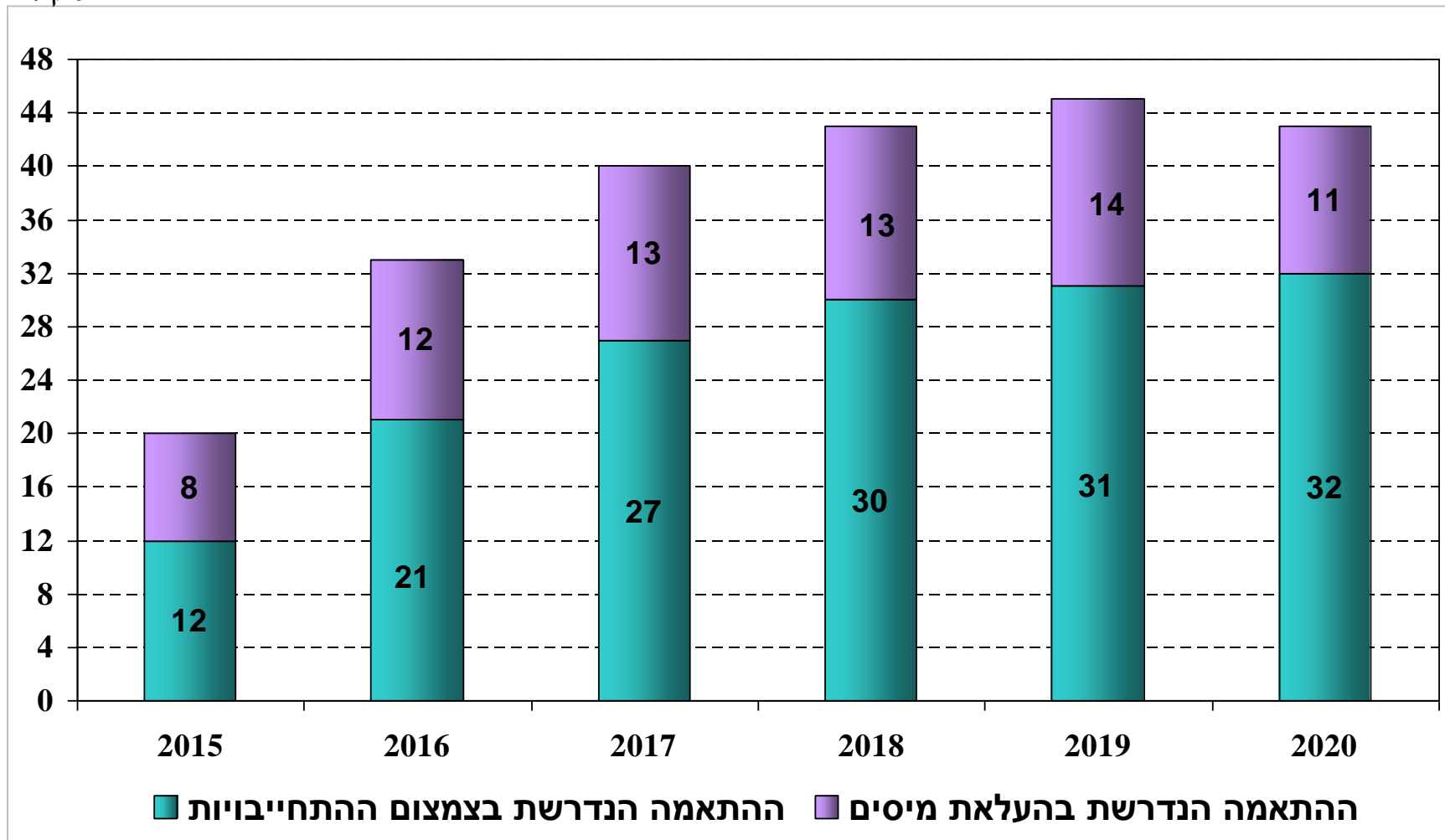
*בהנחה של מע"מ אפס על דירות, לרוכשי דירה ראשונה העומדים בקריטריונים.

**מחירי 2014

מקור: בנק ישראל

סך ההתאמה הנדרשת על מנת לעמוד בתקרת הגרעון בהינתן מיצוי תקרת ההוצאה (מיליארדי שקלים, במחירי 2014)

מיליארדי שקלים

צמצום מנגנוני הצמדה במשק בלא אינפלציה

■ על רקע יציבות המחירים שהושגה בעשור האחרון, והאמינות של שמירתה כפי שמשקפת בציפיות האינפלציה לטווחים ארוכים, אין יתרון למנגנוני ההצמדה במשק והם אף עלולים ליצור עיוותים. לכן מומלץ לממשלה להמשיך ולצמצם את המנגנונים בישראל:

■ תקציב המדינה:

- הכלל הפיסקלי לחישוב מגבלת ההוצאה הממשלתית נקבע במונחים ריאליים ומוצמד לאינפלציה.
- מצב זה יוצר שונות גבוהה בהוצאה הממשלתית ומקשה על תכנון ההוצאה התקציבית לשנים הבאות.
- מומלץ לעבור לכלל פסקלי הנקבע במונחים נומינליים ולא תלוי בתנודות האינפלציה משנה לשנה.

■ שיטת שני מסלולי המיסוי (הנומינלי והריאלי) על רווחי ההון בישראל:

- קיומן של שתי שיטות מיסוי מעוות תמריצי השקעה בנכסים מסוימים ובתקופות שונות ומקשה על פיזור יעיל של ההשקעות במשק.
- מיסוי רווחי הון ריאליים ייחודי לישראל
- חישוב הרווח הריאלי לצורכי מס מהווה את אחת הבעיות הטכניות המרכזיות.
- מעבר למיסוי נומינלי אחיד יתרום לפיזור יעיל של תיק הנכסים, ליציבות הפיננסית ויגביר את השקיפות בגביית המס.

תנועה

